

2008. július 8., kedd

5. helyénvalónak tartaná, ha együttműködés alakulna ki az Európai Parlament és a nemzeti bíróságok között, és – mint ahogyan néhány tagállam már jó példával jár elöl – olyan bírósági gyakorlatot alakítanának ki, amely szerint a nemzeti bíróságon folyó, európai parlamenti kiváltságokat érintő eljárásnak a Parlament is részese lenne;
6. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot megfelelő jogi aktusokra a Parlament kiváltsági jogi védelmének maradéktalan érvényesülése érdekében;
7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

A Balti-tengerbe tervezett gázvezeték környezetre gyakorolt hatásai

P6_TA(2008)0336

Az Európai Parlament 2008. július 8-i állásfoglalása a tervezett balti-tengeri, Oroszországot és Németországot összekötő gázvezeték környezeti hatásáról (0614/2007. és 0952/2006. petíció) (2007/2118(INI))

(2009/C 294 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 0614/2007. számú, Radvile Morkunaite által benyújtott, több mint 20 000 aláírást tartalmazó petícióra, a 0952/2006. számú, Krzysztof Mączkowski által benyújtott petícióra, valamint a jelen állásfoglalásban szereplő témával kapcsolatban benyújtott egyéb petíciókra,
- tekintettel a valamennyi tagállam által 2007. december 13-án aláírt Lisszaboni Szerződésre,
- tekintettel a „Tematikus stratégia a tengeri környezet védelme és megőrzése érdekében” c. bizottsági közleményre (COM(2005)0504),
- tekintettel az Európai Közösség hatodik környezetvédelmi cselekvési programjára ⁽¹⁾,
- tekintettel az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 85/337/EGK irányelv módosításáról szóló 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvre ⁽²⁾ és a NATURA 2000 jogszabálysomagot alkotó 92/43/EGK ⁽³⁾ és 79/409/EGK ⁽⁴⁾ irányelvre,
- tekintettel a tengeri környezet védelméről és megőrzéséről szóló tematikus stratégiáról szóló, 2006. november 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az északi dimenzió keretében foglalt balti-tengeri regionális stratégiáról szóló, 2006. november 16-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és A Tanács 1600/2002/EK határozata (2002. július 22.) a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program megállapításáról. (HL L 242., 2002.9.10., 1. o.).

⁽²⁾ HL L 73., 1997.3.14., 5. o.

⁽³⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁽⁴⁾ HL L 103., 1979.4.25., 1. o.

⁽⁵⁾ HL C 314. E, 2006.12.21., 131. o.

⁽⁶⁾ HL C 314. E, 2006.12.21., 330. o.

2008. július 8., kedd

- tekintettel a Balti-tenger térsége tengeri környezetének védelméről szóló egyezményre (Helsinki Egyezmény),
- tekintettel a Helsinki Bizottság (Helsinki Commission – HELCOM) javaslataira, és különösen az elvégzendő környezeti hatásvizsgálat, valamint a javasolt projekt káros hatásait esetlegesen elszenvedő államokkal folytatandó konzultáció követelményeit ismertető 1996. március 12-i 17/3-as javaslatra,
- tekintettel az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 25-i egyezményre (Espoo Egyezmény),
- tekintettel a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-i egyezményre (Aarhusi Egyezmény),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezetének Tengerjogi Egyezményére (UNCLOS),
- tekintettel az elővigyázatosság elvére, amelyet az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata a közösségi vívmányok általános elvei közé sorol, és ami az EU joga és a nemzetközi jog alapján a fenntartható fejlődés egyik aspektusát alkotja,
- tekintettel a felelősségteljes kormányzás elvére, amely az EU-jog általános elveinek egyike,
- tekintettel az Európai Parlament közös balti munkacsoportjának tevékenységeire,
- tekintettel a 2008. január 29-i nyilvános meghallgatás javaslataira,
- tekintettel a transzeurópai energiahálózatokra vonatkozó iránymutatások megállapításáról szóló 2006. szeptember 6-i 1364/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽¹⁾, amely az Északi Áramlatot európai érdekű projektként ismeri el,
- tekintettel a balti államok környezetvédelmi minisztereinek 2007. november 15-i krakkói találkozásán elfogadott balti-tengeri cselekvési tervre,
- tekintettel az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 10. cikkére, amely a Közösséghez való lojalitás kötelezettségét rója a tagállamokra,
- tekintettel az Eljárási Szabályzat 192. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel a Petíciós Bizottság jelentésére és a Külügyi Bizottság és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményére (A6-0225/2008),
- A. mivel a Balti-tenger medencéje nyolc európai uniós tagállammal határos, partjának pedig 80 %-a az Európai Unió területéhez tartozik; mivel az OAO Gazprom az Északi Áramlat többségi tulajdonosa;
- B. mivel a balti-tengeri környezettel való törődés az Unió északi dimenziója alapvető céljainak egyike, amint azt a bizottsági közlemények és a parlamenti állásfoglalások ismétlődően megerősítették;
- C. mivel a Balti-tenger legnagyobb szennyezői a vele határos tagállamok, valamint Oroszország mezőgazdasági és ipari ágazatai, és ezek okozzák a legnagyobb problémákat ökológiai egyensúlyára nézve;
- D. mivel az Unió különösen elkötelezett a környezetvédelem iránt, ideértve a tengeri környezet védelmét is;

⁽¹⁾ HL L 262., 2006.9.22., 1. o.

2008. július 8., kedd

- E. mivel az Európai Bíróság eljárásaiban a Bizottság ismételten megerősítette, hogy a környezetvédelem a Közösség kulcsfontosságú céljainak egyike, a Bíróság pedig elismerte a Közösség hatáskörét a tengeri környezet védelmére és megőrzésére;
- F. mivel jelenleg a Balti-tengeren számos infrastrukturális projekt megépítésére léteznek tervek (Északi Áramlat, szélfarmok, Scanled balti vezeték, gázvezeték Finnország és Észtország között, elektromos vezetékek Svédország és Litvánia között, cseppfolyós földgázterminálok Šwinoujście-ban, stb.);
- G. mivel Európának választ kell találnia az energiaellátás biztonságának életbevágó problémájára;
- H. mivel Európában a földgáz energiamérleghez való növekvő hozzájárulása – különösen 1990 óta – a szén-dioxid-kibocsátás (CO₂) csökkentésének egyetlen fő forrásává vált;
- I. mivel az EK-Szerződés 174. cikkének (2) bekezdésében foglalt elővigyázatosság elve előírja, hogy valamennyi érdekelt fél tegye meg a szükséges erőfeszítéseket az új döntések, vagy a munkálatok megkezdésének esetleges környezeti hatásai felmérése céljából, és hozzon megfelelő megelőző intézkedést olyan esetekben, amikor a környezeti veszélyek ésszerűen valószínűsíthetőek;
- J. mivel azzal az alapelvvel összhangban, amely szerint a környezetvédelmi követelményeket be kell vonni az ágazatspecifikus politikákba, megfelelő mértékben figyelembe kell venni e követelményeket valamennyi közösségi tevékenység végzése, valamint valamennyi közösségi cél elérésére való törekvés során,
- K. mivel az Európai Unió működéséről szóló jövőbeli szerződés Lisszaboni Szerződés által beillesztett 194. cikke egyértelműen kijelenti, hogy az EU energiapolitikáját a tagállamok közötti szolidaritás szellemében, valamint a környezet megóvásának és javításának szükségességére való tekintettel kell folytatni;
- L. mivel a Balti-tenger környezeti veszélyek iránti különös fogékonyságát a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet is megerősítette, amikor azt „rendkívül érzékeny területnek” ismerte el;
- M. mivel a Balti-tenger ma a világ legszennyezettebb tengeri területeinek egyike, és különösen mivel a vizeiben és élő szervezetekben a veszélyes anyagok koncentrációja továbbra is természetellenesen magas;
- N. mivel a Balti-tenger jellemzően beltenger, továbbá sekély vizű tengeri terület és – a Fekete-tengerrel együtt – a világoceánnal folytatott vízcseréjének ciklusa a világon a leghosszabb, körülbelül 30 év;
- O. mivel a földgázszállító csővezeték becsült élettartama 50 év, és a vezetékrendszer leszerelésével járó munka nagysága hasonló lesz a tervezett üzembe helyezéséhez; mivel a projekt környezeti és gazdasági hatásainak mérlegelésekor ezt a szempontot össze kell vetni a növény- és állatvilág eredeti állapotának teljes visszaállításához szükséges idővel,
- P. mivel a nehézfémeknek, szennyezőanyagoknak és egyéb káros anyagoknak való kitettség kivizsgálandó egészségügyi kockázatokat és a táplálékláncot érintő kérdéseket von maga után;
- Q. mivel számos tényező – köztük a hosszú vízmegtartási idő, a rétegződött vízoszlop, a kiterjedt, iparosított vízgyűjtő terület valamint a mezőgazdaság rendkívüli megerősödése a Balti-tenger térségében – környezetileg különösen sérülékennyé teszi a Balti-tengert;
- R. mivel a Balti-tengerre jellemző sajátságos körülmények között végzett munkálatok végrehajtása az alga populáció hirtelen növekedését eredményezheti, amely különös veszélyt jelenthet Finnország, Svédország és Németország és a Balti államok számára,

2008. július 8., kedd

- S. mivel további jelentős környezeti kockázati tényezőt jelent az a körülbelül 80 000 tonna, olyan mérgező anyagokat tartalmazó lőszer, mint a mustárgáz, kénmustár, mustárnitrogén, Lewisit, Clark I, Clark II és Adamsit, amit a II. világháborút követően süllyesztettek le a Balti-tenger fenekére, és ami veszélyt jelent mind a balti-tengeri környezetre, mind pedig az emberi életre és egészségre nézve;
- T. mivel számos állam 1945-től a hatvanas évek végéig folytatta a lőszerkonténerek lerakását;
- U. mivel – ráadásul – a lőszerkonténerek kritikus állapotban vannak, a becslések szerint korróziójuk 80 %-os, és mivel pontos helyük pedig nem minden esetben meghatározható;
- V. mivel ugyanakkor a 2007. november 15-én Krakkóban elfogadott balti-tengeri cselekvési terv előírja a Balti-tengeri határral rendelkező országoknak, hogy biztosítsák a vegyi anyagok és a veszélyes anyagokat tartalmazó berendezések régi készleteinek biztonságos tárolását,
- W. figyelembe véve a gázvezeték balti-tengeri környezetre és a Balti-tengeren határral rendelkező országokra gyakorolt esetleges hatására,
- X. tekintettel a tengerjáró hajóknak és tartályhajóknak betudható megnövekedett balti-tengeri forgalomra, az esetleges tűzveszélyre és a hajók úszóképességének a gázvezeték építése, üzembe helyezése és működése folyamán történő meghibásodásából eredő elvesztésének és a hajók elsüllyedésének kockázatára, valamint annak emberiségre, gazdaságra és környezetre gyakorolt hatásaira;
- Y. mivel a Nord Stream 1 200 km hosszú és körülbelül 2 km széles tenger alatti sáv építését tervezi, ami ilyen módon a világ legnagyobb tenger alatti építkezésévé válik;
- Z. mivel a halászatot, a turizmust és a hajózást kedvezőtlenül érinthetik a projekt építési, üzembe helyezési és üzemeltetési munkálatai, amelyek valószínűleg negatív hatással lesznek a part menti régiók gazdaságaira;
- AA. mivel az Egyesült Nemzetek Szervezete Tengerjogi Egyezményének – amely a közösségi vívmányok elválaszthatatlan részét képezi – 123. cikke előírja a félig zárt tengerekkel szomszédos országoknak, hogy működjenek együtt jogaik gyakorlásában és kötelességeik teljesítésében, továbbá hogy jogaik és kötelezettségeik végrehajtását a tengeri környezet védelmének és megőrzésének figyelembevételével hangolják össze;
- AB. mivel az Espoo Egyezmény 1. cikkének (2) bekezdése előírja a feleknek, hogy – akár önmagukban, akár pedig közösen – tegyenek meg minden megfelelő és hatékony intézkedést a tervezett tevékenységekből eredő, országhatárokon átnyúló ártalmas környezeti hatások megelőzése, csökkentése és ellenőrzése érdekében;
- AC. mivel az Espoo Egyezmény 5a. cikke értelmében az országhatárokon átnyúló projektek káros hatásainak kitett felekkel történő konzultáció magában rejtheti a javasolt projekt lehetséges alternatíváit, beleértve annak abbahagyását is;
- AD. mivel a Helsinki Egyezmény 12. cikke előírja a szerződő feleknek, hogy tegyenek meg minden intézkedést annak érdekében, hogy megakadályozzák a Balti-tenger térsége tengeri környezetének a tengerfenék kutatása és kitermelése, vagy a kapcsolódó tevékenységek eredményeként kialakuló környezet-szennyezését;
- AE. mivel az észak-európai gázvezeték tervezett nyomvonala áthalad olyan területeken, amelyek szerepelnek a NATURA 2000 programban, és amelyeket a 92/43/EGK tanácsi irányelv különleges természet-megőrzési területnek minősít;
- AF. mivel a 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (2) bekezdése előírja a tagállamoknak, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a különleges természet-megőrzési területeken található természetes élőhely típusok és fajok élőhelyei károsodásának megakadályozására;
- AG. mivel a 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (3) bekezdése előírja a tagállamoknak, hogy – figyelembe véve az adott természeti terület védelmével kapcsolatos célkitűzéseket – folytassanak megfelelő vizsgálatot minden olyan terv vagy program hatásait illetően, amely nem kapcsolódik közvetlenül, illetve nem nélkülözhetetlen a természetvédelmi terület kezeléséhez, de valószínűleg jelentős hatással lesz arra;

2008. július 8., kedd

- AH. mivel a 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (3) bekezdése alapján a korábban említett vizsgálatok eredményét figyelembe véve az illetékes nemzeti hatóságok csak azután hagyják jóvá az érintett tervet vagy programot, ha megbizonyosodtak arról, hogy az nem fogja hátrányosan befolyásolni az érintett természeti terület épségét, és miután – adott esetben – kikérték a lakosság véleményét is;
- AI. mivel a tervezett gázvezeték a világ leghosszabb, valamint legkisebb mélységben elhelyezkedő tenger alatti gázvezetéke lenne, ami azt különösen sérülékennyé tenné az esetleges sérülésekkel szemben;
- AJ. mivel az 1364/2006/EK határozat az észak-európai gázvezetékét az európai érdekű, prioritást élvező projektek közé sorolja;
- AK. mivel a kapcsolódó kockázatok miatt a tenger vizében emelt minden nagy léptékű építményt különösen alapos és átfogó vizsgálat és környezeti hatásvizsgálat alá kell vetni az Espoo-i Egyezmény, a HELCOM Egyezmény, valamint valamennyi vonatkozó európai és nemzeti jogszabály előírásainak megfelelően;
- AL. mivel az Espoo-i Egyezmény alapján minden ilyen jellegű projektet meg kell előznie a projekt alternatívái elemzésének – különösen a végrehajtási költségekre és a környezet biztonságára vonatkozóan – ebben az esetben pedig a gázvezeték szárazföldi nyomvonalának elemzésének;
- AM. mivel a tervezett csővezeték egyes részeit már elszállították a finnországi Kotka városába kezelés céljából;
- AN. mivel az Aarhusi Egyezmény 1. cikke mindegyik fél számára előírja, hogy garantálnia kell a nyilvánosság számára a jogot az információkhoz való hozzáféréshez, a döntéshozatalban való részvételhez és az igazságszolgáltatás igénybevételéhez a környezetvédelmi ügyekben;
- AO. mivel a pontos környezeti hatásvizsgálat készítéséhez kapcsolódó jogi követelményeknek figyelembe kell venniük valamennyi korábban említett veszélyt;
- AP. mivel a továbbiakban meg kell vizsgálni a terrorfenyegetés és a hatékony válaszlépésre való képesség lehetőségét;
1. véleménye szerint az Északi Áramlat az EU és Oroszország számára egyaránt széles körű politikai és stratégiai dimenzióval bíró infrastrukturális projekt; megérti a vezeték megépítésével és üzemeltetésével kapcsolatban az EU tagállamai által kifejezésre juttatott aggályokat; hangsúlyozza, hogy a part menti kis országok azon képességét, hogy biztonsági szolgáltatóként lépjenek fel a balti-tengeri régióban nem lehet függetleníteni az EU azon képességétől, hogy egységesen és egyhangúlag lépjen fel az energiával összefüggő kérdésekben, és emlékeztet a közös európai energiaügyi külpolitikáról szóló, 2007. szeptember 26-i állásfoglalására⁽¹⁾; hangsúlyozza, hogy a 1364/2006/EK irányelv (amely magába foglalja a TEN-E iránymutatásokat is) elismeri, hogy az Északi Áramlat európai érdekű projekt, amely hozzájárulna a későbbiekben az EU jövőbeli energiaszükségletének kielégítéséhez, hangsúlyozza, hogy ezt a projektet a más kiegészítő vezeték-rendszerekkel együtt, mint a Yamal II és az Amber, a közös európai energiaügyi külpolitika szellemében kell tervezni, és teljes mértékben figyelembe kell venni a környezetre és az európai uniós tagállamok biztonságára gyakorolt hatásukat;
2. ismételten hangsúlyozza azon véleményét, hogy figyelembe véve Európa korlátozott számú energiaforrástól, szállítótól és szállítási útvonaltól való egyre nagyobb függőségét, elengedhetetlen azon kezdeményezések támogatása, amelyek ezek diverzifikálását célozzák, mind földrajzi értelemben, mind pedig fenntartható alternatívák kifejlesztésével; különösen felhívja a figyelmet az üzemanyag-kezelésre használt kikötői infrastruktúra fejlesztése támogatásának szükségességére emlékeztet, hogy az Északi Áramlat csak egyike a nagyszámú gáz infrastrukturális projekteknek, csővezetékeknek és LNG-létesítményeknek, amelyek alapvetően szükségesek a Közösség földgázfogyasztás-szükségletének kielégítéséhez, ami számos tanulmány szerint az elkövetkezendő években növekedni fog, és ugyanakkor lehetővé teszi, hogy helyettesítsék a kevésbé környezetbarát fosszilis üzemanyagokat; úgy véli, hogy szükség van az új gázinfrastrukturák hosszú távú környezeti hatásainak értékelésére, tekintettel a stabil gázellátás biztosításának jelentőségére;

(1) Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0413.

2008. július 8., kedd

3. támogatja az Európai Parlament 2006. november 14-i állásfoglalásában szereplő, fent említett javaslatot, amely szerint az EU jövőbeni tengeri stratégiájának kötelező érvényű, nemzetek feletti kötelezettségeket kell eredményeznie, amelyek harmadik országbeli közös kötelezettségvállalásokat is magukban foglalhatnak;

4. hangsúlyozza, hogy az energiabiztonságot az Európai Unió általános biztonsága alapvető elemének kell tekinteni, ezáltal az energiabiztonság meghatározása nem korlátozódhat csupán az uniós termelés hiányára, hanem annak figyelembe kell vennie az importtól való függés geopolitikai szempontjait is, és az abban rejlő politikai indíttatású zavarok lehetőségét; úgy véli, hogy a harmadik energiacsomag csökkenteni fogja valamennyi tagállam energiafüggőségét, mivel egy teljesen liberalizált és integrált energiapiacra egy állam sem választható el egy harmadik országból származó ellátótól;

5. úgy véli, hogy az a kihívás, amit az energiaellátásnak a környezetvédelem és fenntartható fejlődés iránti elkötelezettség tiszteletben tartása mellett történő biztosítása jelent, szükségessé teszi egy olyan, a földgáz-ellátásról szóló következetes és összehangolt európai politika megvalósítását, amely az alternatív megoldások környezeti szempontjainak európai szintű gondos kiértékelésén és a tagállamok kölcsönös szolidaritásán alapul;

6. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU, és különösképp a Bizottság, elhanyagolható szerepet játszik ebben a projektben; rámutat arra, hogy az EU fokozottabb részvételével csökkenne az a bizonytalanság, amelyet számos tagállam érez az Északi Áramlat projekttel kapcsolatban;

7. tudomásul veszi a bizonyos tagállamok által kifejezett ellenkezést – a vele szomszédos államok közös erőforrását képező – Balti-tenger térségébe tervezett nagy léptékű, országhatárokon átnyúló, nem az országok közötti kétoldalú kapcsolatok tárgyát képező projekttel kapcsolatban; ezért úgy véli, hogy a projektet a Balti-tenger körüli valamennyi állam közreműködésével kell megvalósítani az Espoo Egyezménynek, a Helsinki Egyezménynek valamint egyéb vonatkozó jogi eszközöknek megfelelően; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Oroszország ratifikálja az Espoo-i Egyezményt;

8. ellenkezését fejezi ki ezzel kapcsolatban a projekt javasolt mértékű, előzetes pozitív környezeti hatásvizsgálat nélkül történő megvalósítását illetően;

9. meggyőződését fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az EU tagállamait és harmadik országokat érintő energiaprojekteknek az Európai Unió egészére és annak polgárait nézve közérdekűnek és közös érdekűnek kell lenniük;

10. tudomásul veszi, hogy az Espoo-i Egyezményben meghatározottak szerint a „kibocsátó felek” (Oroszország, Finnország, Svédország, Dánia és Németország) számára azok jóváhagyására benyújtandó folyamatban lévő környezetvédelmi hatástanulmányt a Nord Stream vállalat végzi; ezért szorgalmazza, hogy a vállalat a tanulmányok eredményeit és a környezeti vizsgálatok során gyűjtött, a projekt helyszínének ökológiai helyzetére vonatkozó kutatási adatok teljes készletét ne csak azon államok, hanem a HELCOM és a part menti államok számára is tegye hozzáférhetővé;

11. hangsúlyozza, hogy a hosszú távú fenntartható megoldás teljes átláthatóságot igényel valamennyi fél számára mind az építési, mind pedig a működtetési időszak során; és amennyiben a Balti-tengert határoló országok ellenőrizni tudják a munkálatokat, nőni fog a bizalom e nagyszabású projekt iránt;

12. felhívja ezért a Bizottságot és a Tanácsot, hogy teljes mértékben kötelezzék el magukat az észak-európai gázvezeték építése környezeti hatásának vizsgálata iránt, különösen a Bizottság véleményét igénylő megfontolásokkal járó helyzetekben, amint az a 92/43/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében szerepel;

13. hangsúlyozza, hogy a befektetéseket illetően teljes mértékben tiszteletben kell tartani a viszonzás elvét, amennyiben az a cél, hogy az EU és Oroszország közötti kölcsönös függőség helyébe partneri viszony lépjen; megállapítja, hogy a harmadik országoknak nagymértékben hasznára válik az európai szabadpiac, de azt is, hogy az európai befektetők Oroszországban nem részesülnek hasonló előnyökben;

2008. július 8., kedd

14. sajnálkozik amiatt, hogy a Bizottság nem fogadta el a Bizottság által javasolt projektek objektív környezeti hatásvizsgálatának készítéséről szóló, 2006. november 16-i említett parlamenti állásfoglalásban szereplő javaslatot, ugyanakkor ismételten megerősítette az ilyen vizsgálatok egy olyan független szerv általi elkészítésére vonatkozó felhívását, amely kijelölése valamennyi part menti állam véleményének figyelembe vételével történik;
15. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy végezzenek egy alapos vizsgálatot arra vonatkozóan, hogy a projekt megvalósítása összhangban van-e a közösségi és nemzetközi joggal;
16. aggodalmának ad hangot a projektnek a Nord Stream vállalat által elfogadott ütemezésével kapcsolatban, amelynek végrehajtása megakadályozza a környezeti hatásvizsgálat eredményeinek az érintett államok, a nem kormányzati szervek és a HELCOM szakértői által végzett alapos elemzését; rámutat, hogy környezeti hatásvizsgálat eredményeinek alapos elemzéséhez megfelelő ütemtervre van szükség;
17. rámutat arra, hogy a Balti-tengeren akár 2 400 km² nagyságú területen folytatott, nagyszámú hajó és egyéb felszerelés használatát igénylő munka komoly fenyegetést jelenthet a régió biodiverzitására, számos élőhelyére valamint a hajózás biztonságára és zavartalan működésére nézve;
18. arra számít, hogy a csővezetéknek az építési munkálatok során a tengerfenékre gyakorolt lehetséges zavaró hatása a környezeti hatásvizsgálat részét képezi majd;
19. felhívja a fejlesztőt, hogy a környezeti hatásvizsgálatról szóló jelentéstervezetbe foglalja bele a feltételek átfogó meghatározását, a helyszín jelenlegi környezeti feltételeinek világos leírásával és a helyszín geomorfológiai adatainak háromdimenziós bemutatásával;
20. súlyos aggodalmának ad hangot az olyan értesülések miatt, amelyek szerint a beruházó a gázvezeték üzembe helyezését megelőzően egy rendkívül mérgező vegyület, az úgynevezett glutáraldehid alkalmazására készül; felszólítja a beruházót, hogy tartózkodjon e vegyület használatától;
21. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen a Balti-tengert szennyező mezőgazdasági és ipari kibocsátásokról megbízható és független környezeti tanulmányt, valamint, hogy értékelje a helyzetet a Balti-tengert jelenleg átszelő csővezetékek által okozott esetleges környezeti fenyegetésekkel való összehasonlítás alapján; továbbá felhívja a Bizottságot az Északi Áramlat projekt Balti-tengerre gyakorolt további hatásainak értékelésére;
22. felszólítja a fejlesztőt annak biztosítására, hogy a gázvezeték megépítése és üzemeltetése nem veszélyeztet sok hal- és madárfajt, valamint a kizárólag az ebben a földrajzi régióban előforduló, csupán 600 egyedből álló barnadelfin-populáció fennmaradását;
23. úgy ítéli meg, hogy a Balti-tenger tengeri környezetének védelme az EU északi dimenziójának egyik eleme, és adott esetben figyelembe kell venni a balti-tengeri stratégia keretén belül;
24. megállapítja, hogy a part menti régiók boldogulása, és gazdaságaik versenyképessége nagymértékben ki van szolgáltatva a szennyezett part menti területeknek és a tengeri környezet romlásának, valamint nagymértékben veszélyeztetett általuk; rámutat arra, hogy a tengeri tevékenységek és politikák part menti régiókra gyakorolt hatásának mértéke miatt gazdasági, társadalmi, és környezeti fejlődésük védelmének előfeltétele a hosszú távú környezeti fenntarthatóság;
25. rámutat a strukturális kudarcra és a csővezeték biztonságát érő külső fenyegetésekkel kapcsolatos stratégia hiányára; hangsúlyozza a biztonsággal és a szükséghelyzeti intézkedésekkel összefüggő valamennyi szempont egyértelmű meghatározásának szükségességét, beleértve a pénzügyi forrásokat, szereplőket, szerepeket és folyamatokat;

2008. július 8., kedd

26. hangsúlyozza, hogy tekintettel az Európai Unió gáz iránti igényének növekedésére, a gázvezeték alternatív nyomvonalait kell megvizsgálni és ösztönözni, figyelembe véve mind a környezeti, mind a gazdasági szempontokat, beleértve ezen nyomvonalak ütemezését is; megjegyzi, hogy az Északi Áramlat megépítéséhez a környezeti hatásvizsgálatban a megjelölt nyomvonal alternatíváira vonatkozó értékelést kell benyújtani;

27. felhívja a Bizottságot arra, hogy az ilyen elemzést az érintett part menti államokkal, a beruházóval, a HELCOM-mal párbeszédben, valamint az illetékes nem kormányzati szervezetek véleményének figyelembevételével végezze el;

28. hangsúlyozza, hogy a mulasztásokért vagy károkért járó gazdasági kompenzáció kérdését teljes mértékben tisztázni kell a munkálatok megkezdése előtt; rámutat, hogy a csővezetékkel kapcsolatos jelentős mulasztás bonyodalmat eredményezhet a Balti-tengert határoló államok számára, és megsemmisítő lenne a tengeri környezet számára; úgy véli, hogy a kompenzációért a Nord Stream vállalatnak kell teljes felelősséget vállalnia;

29. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy végezzenek egy, az Északi Áramlat projekt, valamint az érintett cégek gazdasági, költségvetési és átláthatósági kérdéseit érintő alapos felmérést;

30. felhívja a Bizottságot, hogy az északi dimenzió partnerség keretén belül tanulmányozza egy „fejlesztési értéktöbblettel” megegyező eszköz igénylésének lehetőségét a Nord Stream-től az esetleges helyreállító projektekkel kapcsolatosan a finn-orosz határterületen, ahol a csővezeték javasolt kiindulópontja található, vagy a balti-tengeri stratégia keretén belül;

31. tudomásul veszi a tagállamok által hozott következő döntéseket:

— a svéd kormány 2008. február 12-i határozata, amely a jelentős eljárási és anyagi hiányosságok, és különösen egy kielégítő környezeti hatásvizsgálat hiánya miatt elutasította a Nord Stream vállalatnak a gázvezeték megépítésére irányuló kérelmét;

— a litván parlament 2007. március 27-i álláspontja, amely annak szükségességére mutat rá, hogy fel kell függeszteni a nagy léptékű infrastrukturális projekteket a Balti-tengerben mindaddig, amíg a független és átfogó környezeti hatásvizsgálattal együtt el nem végezték az alternatív megoldások tüzetes elemzését;

— az észt kormány 2007. szeptember 21-i határozata, amely nem engedélyezi Észtország kizárólagos gazdasági övezetében víz alatti tanulmányok folytatását, a tanulmányok körével és mértékével kapcsolatos kétségei miatt;

32. sajnálja, hogy „Az Európai Unió tengerpolitikája felé” című zöld könyv nem fordít figyelmet a nagy léptékű projektek, például a tenger alatti csővezetékek problémájára; sajnálja, hogy az általa kezdeményezett jogi eszközökben és a tengeri stratégiákra vonatkozó közleményeiben a Bizottság rendszerint átsiklik a tenger alatti csővezetékek problémája felett, ami pedig alapvető fontosságú mind a környezetvédelem, mind pedig az EU energiabiztonsága szempontjából;

33. felhív egy független környezeti hatásvizsgálatnak az illetékes hatóságok és a part menti államok nyilvánossága számára részletes konzultáció céljából történő hozzáférhetővé tételére;

34. rámutat a környezeti hatástanulmány eredményeivel kapcsolatos lépésekre vonatkozó átlátható kommunikációs stratégia folytatásának, valamint ezen eredmények valamennyi EU tagállam, kiváltképp a part menti balti államok felé történő aktív kommunikációjának szükségességére;

35. megerősíti ezért a tagállamok közötti kötelező tárgyalási mechanizmusra vonatkozó javaslatról szóló, 2006. november 14-i említett állásfoglalásában szereplő felhívását és annak hangoztatását, hogy a Tanács nemzetközi szinten tegyen intézkedéseket annak érdekében, hogy kötelező környezeti hatásvizsgálatokat folytassanak az EU és a harmadik országok közötti kapcsolatok vonatkozásában;

36. megállapítja, hogy az észak-európai gázvezeték átvezetésének meg kell felelnie az 1364/2006/EK irányelvben megállapított stratégiai és gazdasági céloknak, ugyanakkor elkerülhetővé kell tennie bármilyen környezeti kárt;

2008. július 8., kedd

37. felhívja a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy az Északi Áramlat gázvezeték teljes mértékben megfeleljen a hatásvizsgálatokkal kapcsolatos uniós törvényeknek és valamennyi nemzetközi egyezménynek;
38. felhívja különösen a Bizottságot, hogy biztosítsa a korábban említett dokumentumok, azaz a tengeri egyezmény, a Helsinki Egyezmény, az Espoo Egyezmény, az Aarhusi Egyezmény, a 85/337/EGK, a 97/11/EK, a 92/43/EGK és a 79/409/EGK irányelv, valamint az EK-Szerződés 10. cikke rendelkezéseinek, továbbá az elővigyázatosság elvének és a fenntartható fejlődés elvének való megfelelést, és hogy az említett kötelezettségek betartásának elmulasztása esetén indítson eljárást az EK-Szerződés 226. cikkével összhangban;
39. tekintettel Oroszország jelenlegi politikai helyzetére és geopolitikai ambícióira úgy véli, hogy igen fontos Oroszország számára, hogy jóakaratot tanúsítson az európai energiapolitikai együttműködés tekintetében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Oroszország ratifikálja az Energia Charta Egyezményt és az ahhoz csatolt, a tranzitról szóló jegyzőkönyvet, mivel az ilyen ratifikálással csökken az Északi Áramlathoz hasonló projektekkel kapcsolatos konfliktus lehetősége;
40. felhívja a Bizottságot, hogy hatáskörén belül értékelje az Északi Áramlat csővezeték esetleges befejezése által okozandó piaci versenyhelyzetet, és amennyiben szükséges, hozzon intézkedéseket annak megelőzése érdekében, hogy a Gazprom domináns szerephez jusson az EU gázpiacán anélkül, hogy az uniós cégek számára kölcsönös jogokat biztosítsa Oroszország energiapiacára történő belépéshez;
41. javasolja a csővezeték közös felügyeleti rendszerének kialakítását a Balti-tenger térségében elhelyezkedő valamennyi állam bevonásával; továbbá javasolja, hogy kizárólag a Nord Stream vállalatot terhelje a környezeti károkozás miatti kártérítési kötelezettség;
42. megállapítja az ezzel a projekttel kapcsolatos környezeti és geopolitikai biztonsági kérdések megfelelő megválaszolására képes intézményrendszerek hiányát; ezért javasolja, hogy a Bizottság hozzon létre egy megfelelő pozíciót a jelenlegi és a későbbi projektekre vonatkozóan, amely a kül- és biztonságpolitikai uniós főképviseelő a Bizottság alelnökeinek fennhatósága alatt működne;
43. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

Afganisztán stabilizálása: kihívások az EU és a nemzetközi közösség részére

P6_TA(2008)0337

Az Európai Parlament 2008. július 8-i állásfoglalása Afganisztán stabilizálásáról: kihívások az EU és a nemzetközi közösség számára (2007/2208(INI))

(2009/C 294 E/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Afganisztánnal foglalkozó számos korábbi állásfoglalására, és legutóbb a 2006. január 18-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a 2006. február 1-jei londoni konferencián elért Afganisztánnal való együttműködési megállapodásra (Afghanistan Compact, Compact megállapodás), valamint az afgán kormány és a nemzetközi közösség felismerésére, miszerint a Compact megállapodás sikeréhez erőteljes politikai, biztonsági és pénzügyi kötelezettségvállalás szükséges annak érdekében, hogy a fontos referenciaértékek a megállapodás szerinti határidőn belül elérhetőek legyenek, valamint hogy a Compact megállapodás sikere az eredményes koordinációs és nyomon követési mechanizmustól függ,

⁽¹⁾ HL C 287 E., 2006.11.24., 176. o.